

tuendus prae-textu notorietatis vel sententiae, vt cum Ioanne Fabro, & communi docet Menchac. ubi supra, num. 15. & 20. Quid retinendum in hoc articulo contouerso.

109 Ego ꝑfecto, si praxis & stylus, cuius testis est Otorol. ubi supra, de quo meminimus in sua opinione supraposita pro secunda, ita se habet communiter, & indistincte, nihil obloqui audeo, ipsi iudices videant, sin minus in re hac ita distinguerem conciliando opiniones praed. contrarias (nisi aliud esset decretum, aut indubie communiter semper obseruatum in Regiis praetoriis) nempe vt prima opinio affirmatiua expresse probata in d.l.9. Regia procedat & vera sit, vbi notorietas nobilitatis adeo euidentis sit, vt nulla negatione aut subdola cautela obumbrari vel tergiversari possit, veluti illa de solar conuicio, de qua loquitur d.l.9. vel alias valde notoria: & similiter vbi nobilis habet exsequutoriam simul cum possessione suae nobilitatis, cuius probationem in continenti offerret, si que constaret de malitiosa & calumnia impetitione communitatis & Fiscalis: Et haec videtur esse vera mens in litera expressa l.9. infr. eodem, ubi: *Que aquellos que fueren notorios hyofdalgo de solar conuicio. o quieren auido sentencia, de como son dados por hyofdalgo: Notorius igitur nobilis de solar conuicio dicitur ille, qui sine vlla populi retractione talis reputatur, vt idemmet Otorol. ita hoc modo eandem l.9. intellexit, quem sequuti sunt Didac Perez & Azevedo supra citati. Is igitur nobilis est, qui excipitur ab illa l.in praed. verbis, vt ei non fiat iniuria, recteque is suspendet petitorium, vt summario agatur de sua nobilitate, & confitudo de ea tanquam spoliatus restituendus iure erit, lite pendente in tributis a se inuito solutis vel in pignori. captis, & tuendus in sua libertate & notoria exemptione sanguinis. Quod etiam vel ex eo comprobatur, quia per d.l.9. in proposito aequiparati sunt el hidalgo notoria de solar conuicio, y el de executoria con possession: Vterque enim adeo notorius nobilis est, vt nequeat iure de ipsius nobilitate dubitari. Ergo sicut si hic de nouo impetatur lite pendente incollectandum non est, nec tributa solvere debet, confitudo summarie de sua possessione & exsequutoria super sua nobilitate lata in iudicio producta, vt patet, ergo nec ille notorius nobilis, de quo etiam in d.l.9. ex vi aequiparationis ab eadem l. facte, & eiusdem decisionis atque sensus expressi in vtroque: quod tandem veritatis vi pressus fateri videtur Otorol. d.c.2. in 3. par. 3. partis in fen. ibi, Verum tamen est, &c. & expresse iterum probauit Ioan. Garç. hic. gl. 18. n. 4.*

Secunda vero opinio contraria Otorol. & sic negatiua procedat, vbi notorietas nobilitatis non ita euidentis esset, quin per negationem & impetitionem concilij & Fiscalis obsecraretur, & sic cum reuera (licet nobilis se notorium dicat de solar conuicio) non est huiusmodi, aut si id probet, non tamen itrefragabiliter constet: vel quoties per probationes communitatis vel Fiscalis aliud appareret vel saltem denigratur vel obumbratur notorietas praefata: hac namque in specie procedunt fundamenta Otorol. & non astringuntur aduersus contrariam: & limitatur d.l.9. de sua exceptione: Quinimo intelligitur proprie & vere in casu primi membri huius distinctionis, quae mihi (saluo meliori iudicio) vera & tenenda videtur in proposito.

110 Vt tamen ꝑ obseruemus, quod de hoc minime iudex ordinarius loci cognoscere poterit, sed iudices competentes nobilitatis, qui decretum Re-

giam, hoc est, la provision real vulga dicha, inserta la dicha premitica para que pechen, lite pendente deriderit, vt recte probauit idem Otorol. d.c.2. n. 11. & 12. cuius opinionem, vt veram probauit Ioann. Garç. gl. 11. n. 48.

Retenta ꝑ igitur praedicta distinctione & concordia inter praefatas opiniones contraria praxis iudicantium erit, vt nobiles praefatos in specie nostra suspendentes petitorium & deducentes possessorium, summario agatur ad finem, vt interim pendente lite tributa non soluant, audiant: quibus auditis, si non apparuerit de notorietate nobilitatis, eo modo, vt praediximus in primo membro distinctionis, denegent super eo petitionem eorumdem. Quod si notorietas praefata sufficienter probata sit, vt requiritur & resoluimus ibidem, tunc iubeant, vt durante lite, nobiles praedicti non incollectentur nec tributum soluant, sed sua libertate exemptioneque fruantur, & pignora suscepta eisdem reddantur, & si quae forsitan tributa soluerunt, sibi restituantur, & quod super negotio principali nobilitatis lis prossequatur.

Hinc est, ꝑ quod illustres personae, nempe Duces, Marchiones, Comites, Barones, & alij similes eorumque descendentes legitimi, durante lite super nobilitate, minime incollectandi sunt, nec cogendi ad contri butionem, ex generis & sanguinis notoria claritate & dignitate, vt constat ex traditis per eundem Otorol. de nobilit. 2. part. c. 5. n. 3. in 6. conclusi: cuius supra meminimus: & rursum ex traditis per Celsum conf. 54. n. 4. vbi ꝑ quod quamuis verbum nobilis sit latum & amplum, congruens multis, qui non sunt de genere, vt est text. in l. providendum, ubi, Quos meritum vite nobilissimos facit, & c. C. de postul. Attamen in sua proprietate & stricta significatione restringitur ad solos eos, qui de Ducum Marchionum & Comitum genere procedunt, qui reputantur illustres, secundum Gemin. & alios Dd. quos citat: necnon, porque estos señores de titulo de mas de ser illustres, son grandes señores, mas que hidalgos, vt in l. 1. n. 12. & 13. tit. 1. p. 2. Ducatus enim, Marchionatus & Comitatus faciunt praesum illos, quod ea tenent esse nobiles, ex eo quod Principibus magis accipitur videtur, vt cum alijs tenet Masc. de probat. concl. 1094. n. 5. addens, quod sic ille dicitur nobilis, qui adhaeret lateri Principis illius permittitur: item & cui Princeps arma sine insignia concessit: Quis autem dicatur in Hispania hyofdalgo notorio de solar conuicio, inf. latius differemus in q. 16. sup. hac ead. leg.

Quinimo ꝑ perpensa mente & ratione finali d. l.9. infr. ead. vt ex lupradictis patet, eius exceptio del notorio hyofdalgo de solar conuicio, vt in lite pendente super sua nobilitate non contribuatur, videtur quoque procedere in alio notorio nobili, de cuius nobilitate notoria dubitari non valeat, licet non sit de solar conuicio, si tamen alias es hyofdalgo notorio par vna notoriedad, y comun opinion, y reputacion de nobleza muy asentada y muy conocida, sin que se aya o ydo ni emendado cosa al contrario, vt in question. segg. docebimus, Quod ultra supra dicta probatur sequentibus rationibus, & considerationibus. Primo, quia illa adiectio de solar conuicio, apposita videtur ad demonstrandam notorietatem nobilitatis sic, quia est indicatiua ipsius, vt patet: Cum ergo notorietas nobili

111 nobilitatis de per se est nota, non indiget alia demonstratione: Frustra ꝑ enim rei demonstratae sit demonstratio, l. 1. §. fin. in fin. ibi: Nam quicquid demonstrata rei adiectio, satis demonstrare frustra est, ff. de dor. pragel. vbi glossa demonstratae inquit, scilicet ad plus demonstrandum manifesta enim non indiget demonstratione vel probatione, l. si vero. §. qui pro rei qualitate, ff. qui satis d. cog. l. cum tale, §. falsus, ff. de condit. & demonstr. cum similibus: Hinc oritur, quod vulgo dici solet, vno vendibili non est opus hederia suspensa. Secundo idem colligitur ex verbis d. l. 9. ubi, Que aquellos que fueren notorios hyofdalgo de solar conuicio: inuoluunt n. qui el solar conuicio, principalmente consiste en la notoriedad de la nobleza del litigante. Illud ꝑ namque est notorium, quod sui notitiam omnibus exhibet, l. 2. C. quando & quibus, quarta pars de l. 10. Bald. in cap. tua nos, n. 22. de cohabitati. clericor. & mul. ex cuius doctrina deducitur, que est mens fer vna cosa notoria, que manifiesta, hoc est, conuicio: Notorium ꝑ enim, inquit ille, est in principio & in fine manifestum autem potest esse occultum in principio, quod fit manifestum in fine litis per probationes apertissimas. Praeterea ꝑ inquit ibi Bald. n. 24. quod per signa etiam quaedam possunt esse notoria, quia sunt determinatae significationis talia, quibus est datus certus modus significandi, sicut per vexilla Regia significantur districtus Regis. Item per signa aut per banna. Si igitur districtus Regis, sunt alias per se notorii, quia videntur, & per talibus communiter & inconcusse reputantur (notorium ꝑ enim est perfecta noticia rerum visui subiacentium, vt inquit idem Bald. dicit. cap. tua, n. 1.) non opus est ad eorum cognitionem vexillis aut bannis aliusse signis. Sic igitur in proposito videtur dicendum, que el solar conuicio sea señal clara y evidente de ser de nobleza notoria: pero si ella lo es, e sin duda por otras vias, como las ay sin solar, no es menester que este se prouea: y ansi la dicha ley 9. haze mas caso de la notoriedad, que de la conuocencia a solas de por si: porque esta ultima no muestra su pronuncia tan superlatina, como la notoriedad: y la pronuncia superlatina, en qualquier materia que sea, entones es visto verificarse, quando aliquid nulla infirmitate calati aut negati potest, cap. tua nos, conuocencas de cohabitati. clericor. & mali capit. sacerdotale. 6. distinctione, cap. quod suspensio, 3. quest. 5. Corra. lib. 1. Misel. cap. 16.

112 Tertio, ꝑ eadem nostra opinio comprobatur, quia iuris ratio dicit, vt nobilitas a personis, non a rebus praedictor, l. iustissime, 44. ff. de adilit. edit. ibi, propter dignitatem hominum: & ibi, Ridiculum namque esset iurica hominem accedere. Et Machab. 2. cap. 5. Non propter locum gentem, sed propter gentem locum elegit Deus. Sed ꝑ illa interpretatio dicitur necessaria, quae fit per punctum rationis, illa vero, quae fit ex aequitate, dicitur probabilis secundum Bald. conf. 411. quidam Mediolanens. col. 1. circa med. lib. 1. quem refert & sequitur Aymon. Crauetta conf. 135. num. 37. Sed interpretatio nostra ad d. l.9. de qua agimus, fit per punctum rationis vt probauimus, ergo dicitur necessaria. Data igitur nobilitate ita notoria, vt de ea iure dubitari nequeat, etiam si non adde qualitas illa demonstratiua de solar conuicio, lex non fallatur, & litigantibus sufficienter subuenietur, vt lite durante super huiusmodi nobilitate non contribuatur iuxta decisionem praed. l. 9. eadem tit. Cuius ratio ꝑ finalis haec est, vt nobiles notorii, prout sunt illi de solar conuicio, & qui habent exsequutoriam super sua nobilitate simul cum possessione, duran-

to lite super ea, non molestentur iniuriose ad instantiam communitatum & Fiscalis Regij, & vt obuietur malitiae eorum: haec autem eadem ratio militat & concurrit in specie nostra: Ergo idem ius statui debet, l. illud, ff. ad l. Aquil. cum similibus. Neque obstat iuris praesumptio contraria, quia ꝑ excluditur per notorietatem nobilitatis, quae est potentior illa, iuxta doctrinam Fabri, cum communitati quam supra, adduximus ex Mencha. l. 2. conuocens. illius. cap. 87. n. 15. & 20. Non etiam obstat, si dicatur vtrumque videri necessario requisitum a dict. l. 9. Regia, nempe, que sea hyofdalgo notorio, y de solar conuicio: quia primo respondemus non esse copulam inter praedicta duo, & sic confutro videri potest eam non adiecisse praedicta legi, ne intelligeretur vtrumque copulatiue esse probandum, sed potius tantum hoc vnum, nempe, que sea vno hyofdalgo notorio: y lo segundo, que es de solar conuicio que es adieccion e indicacion de lo mismo pordon de lo primero se prouea e manifiesta, y ansi estas dos cosas son synonymas, id est, que significan vna misma cosa: la segunda es demonstratiua de la primera: luego estando prouada suficiente mente la nobleza notoria por otra via, no es necesario prouarla mas con solar conuicio: & materia probationum non est coangustanda. L. quoniam, C. de heretic. Secundo respondeo, quod etiam si l. 9. praefata adieceret inter praed. duo copulam, y, adhuc idem esset dicendum: quia ꝑ quoties apponitur inter duo, quorum vnum alteri inest, ambo in vnum resoluantur: estque alterum veluti quaedam adiectio alterius, iuxta doctrinam Barri. & aliorum, quam supra q. 13. super hac eadem leg. 8. n. 6. adduximus. Fortius igitur idem dicendum est in nostra specie, cum vnum ex duobus, de quibus in d. l. 9. alteri inest, nempe solar conuicio in notoria nobilitate, & non sit copula inter praedicta duo: & ita non sine notoria d. l. 9. coniunxit illa duo, notorio y conuicio, bis enim hoc inculcauit, non simpliciter, sed quo nobis patefaceret dilucidius, quoniam es hidalgo que deue ser amparado, durante el pleito, en su libertad y exempcion de no pechar, poniendole por delantera la notoriedad, que es mas que la conuocencia: y por retaguarda la conuocencia, para que no se pueda dudar quien sea: y ansi succede lo que dize el lurisconsul. Vlpiano in leg. 1. ff. de adilit. edit. ibi: Ego puto adites tollenda dubitationis gratia, bis id dixisse, ne qua subesse dubitatio. Ergo si alias per aequipollens appareat de notorietate omnimoda nobilitatis, sufficit, argumento regulae vulgaris, quae habet sufficere, quod quid ex aequipollentibus fiat, praesertim vbi forma tradita a lege est demonstratiua, vt in proposito contingit, vt dicemus infr. q. 15. super hac eadem lege, n. 4. Et denique eadem nostra interpretatio probatur, quia etiam si circa interpretationem huius vocabuli, solar conuicio, aliqua subesse amphibologia, adhuc tamen admitenda esset sua catachretica, siue abusiua significatio, publice ꝑ enim interest verba impropropriari secundum subiectam materiam, argu. l. si vno in princ. ff. locat. l. insulam, ff. de praescrip. verbis. Clement. Exiit de paradiso, de verb. signif. Carol. Molin. in l. 1. §. si quis ita, n. 79. ff. de verb. obligat. Et latissime Marc. Ant. Blanc. in tract. de compromiss. 7. q. 1. pr. n. 55. vol. 3. vt diuersi doct. in antiquis, fol. mibi 181. col. illius, 3. Rol. a Valle conf. 3. n. 13. lib. 1. Idem plures auctores citans, conf. 39. n. 9. cum segg. l. 4. & Becc. conf. 88. n. 12. lib. 1. Sic etiam ꝑ expressissime res ipsas accipimus pro personis veluti illud Catullii: Praesentes namque ante domos iniisere castus Calicola non dum streta pietate solebant.

Et illud Psal. 113. *Benedixit domui Israel benedixit domui Aaron.* Qua figura & catachresi nihil vitiosius, nihil receptius, nihil familiarius. Inde Ouid. *Felicem animam quibus hac cognoscere primum; Inque domos superas scandere cura fuit.*

Vbi passim & alibi videas domum accipi abusive, sicuti etiam, quoniam dicimus aliquem esse de domo, de casta, de stirpe, nempe *quisulano* es de tal casa, de tal tronco o de tal cepa, quicquid por esse modo de habitar significat la dependencia, y lineage, de quien se trata, y no la casa que es de materiales, ni el tronco que conuiente a los arboles, ni la cepa que es de las vides.

128 Facit enim subiecta materia, et vt vnum verbum pro altero accipiamus, glossi in *leas causas*, ff. de condit. & demonst. Ruyn. conf. 3, num. 20. lib. 1. Cagnol. in *proem. ff. veter. T. an si in nuelro proposito solar conuido* segun la subiecta materia de notoria nobleza, se ha de emendar conforme a ella, aunque fuerit con alguna impropriedad, per supra dicta, que no en: nam res a persona, non e diuerso conditionem accipit, l. i. in fi. C. de impenend. Incat. de script. lib. 1. 1.

130 l. in pendum, ff. de usur. T. an si quando dixen el profeta Daniel y David, que los mares, los rios, las riberas, la elada, el frio, y hasta las santandiyas bendigan y alaben al Señor, no quiere dezir que estas cosas celebren, bendigan, o canten la alabanza, si no que por la contemplacion, admiracion y especulacion de ellas, vengan las gentes en conocimiento de Dios, quia las hizo, y le bendigan, y alaben, como dixo san Agustin, y otros auctores, y lo resiere Titacq. de nobil. c. 7. n. 3. h. e. vt cum mortales ex illo Hymno & Cantico trium puerorum: *Benedicite omnia opera Domini, &c.* intellexerint omnia, quae in rebus creatis amant, mirantur, & qua si diuina colunt, esse vnus optimi, potentissimi & sapientissimi opificis, h. e. Dei opera, omnem suum amorem, admirationem, venerationemque ad illum vnum amandum, mirandum colendumque conuertant. Laudant igitur Deum, vt inquit Euthymius super Psal. 146. quae cum ratione & sensu sunt sua magnitudine, plenitudine, situ, utilitate, ministerio, perseverantia, spectatores sui in admirationem & laudem factoris mouent: vnde spectatoris lingua ad Dei laudem, ipsa quodammodo vtuntur: Omnia namque, vt inquit Greg. Theologus, Deum laudant & inenarrabilib. & mutis etiam (vt ita dicam) vocibus Deum gloriificant: & Hieron. super eund. locum ita scribit: *Omnis creatura, non voce sed opere laudat Dominum, quia ex creaturis consequenter creator intelligitur, & in singulis operibus atque effectibus Dei magnificentia à demonstratur: quae verba curiose exponit Benedict. Pereria Societa. Iesu lib. 4. comment. in Dan. pag.*

131 165. En summa el hidalgo que de solar conuido es hidalgo muy notorio, de cuya nobleza no se pueda dudar con razon, aora sea por solar conuido tomandolo materialmente por el lugar del solar, aora por cosa equipolente, como es por comun y notoria reputacion immemorial enconcijsa, o de otra forma, como vno sea muy notorio hidalgo; por que del tal se podra dezir que es de casa, solar, suelo, linage, cepa, ralea, linea, o casta noble: porque todos estos vocablos son synonimos y de vna misma significacion a cerca del comun hablar y comun entendimiento del vulgo: Ideoque communis vsus lo loquedi & intelligendi praefertur verbis, hoc est proprie dictionis significationi, l. talis scriptura, vbi DD. ff. de leg. 1. & ibi Bartol. l. librorum, §. quod autem Cassius. ff. de leg. 3. & ibi Bartol. verbo, non continebuntur late Couarr. lib. 3. var. resol. c. 5. n. 1. vbi quod est frequentissimo omnium calculo receptum, sequitur idem Cou. de sens. 2. par. c. 4. §. 1. n. 2.

Bart. in *Omnes populi*, 58. in *fin. de inst. & iure*. vbi Ioan. Orosc. n. 161. dicit communem, Ferrat. *caus. 52. n. 1.* Menoch. lib. 3. de *arbitr. casu 489.* Etiam si verba profertur à Principe, c. praesenti. §. loca. 133 de *prob. lib. 5. cap. nostra.* de locat. Idem si si à lege: adhuc enim grollo & communi modo fit interpretatio, Bald. in c. 1. qui *fund. dare poss. text. in cap. capellanus, de feris.* Immo et verba nunquam accipiuntur secundum communem vsum loquendi, Calderin. de *test. conf. 34.* ita declarans gl. in l. quid si nepotes, ff. de *test. 1. 1.* Immo et verba nunquam intelliguntur improprari, quando intelliguntur secundum communem vsum loquendi, cum illius sit proprium significatum: & intellectus, qui vulgi auribus non consonat dicitur extraneus, Barb. conf. 57. num. 29. lib. 2. Rerum enim vocabula motib. magis vntium intelliguntur emanasse quam à iure scripto. Quoniam et natura noua quotidie nomina edere proparat. l. 2. §. sed quia, C. de veter. iur. enuel. Cass. in *consuetud. rubr. 9. in princ. n. 1.* Ex quibus omnibus non est cur sumus tam anxie solliciti de isto vocabulo (solar) nec cur Comiom ac Barorum, & similibus in vassallis splendorem ad disparatem fidalgorum obscuriorem nobilitatem conuertamus. Quod si adhuc infles nobilitatem de solar conuido alteram esse ab ea, quam supra definiuimus, nempe illam, de qua *supra. quafi. sequenti propriu agemus: nihilominus probabilis est, & vera videtur nostra interpretatio ad praed. l. 9.* ex omnibus praedictis, nempe vt notorius nobilis, de cuius nobilitate iure dubitari non potest, durante lite non sit incollectandus, & gaudere debeat sua libertate & immunitate, licet illa qualitas de solar conuido deficiat, cum satis alias constet modis iudicibus notoria nobilitate.

Circa secundum modum praed probandi nobilitatem per solar conuido, in sensu proprio obseruandum est, hoc ius probandi esse completum, caeterisque perfectius: triplex enim est ius completam probandi nobilitatem in his regnis iuxta eorum leges, sanguinis & generis perfecte acceptum à maioribus naturale & perpetuum: Primum est el que se llama de solar conuido: Secundum res iudicata, id e. por exequutoria de hidalguia, de quibus duobus d. l. 9. agit. Tertium est per prescriptionem legitimam, de quo late supra agimus. Ad obtinendam autem praed. exsequutoriam debet probati hodie, quod cauetur in hac. l. nostra Cordubens. & in l. 7. praed. & in l. 9. infra. eodem, olim quod cauebatur in l. 2. tit. 21. par. 2. circa finem, in *vers. e. porende,* nempe quod quis natus sit à patre, auro, proauo, & atauo nobilibus.

Modo se offert hic illa quaestio examinanda iuxta primum et ius praedictum completum & caeteris perfectius probandi nobilitatem, nempe per solar conuido, an descendentes à nobili notorio de solar conuido, amittant hoc ius, quoad tributa & contributiones, vulgo, para pechar, etiam si ipsi vel eorum praedecessores contribuerint, an ex hoc praedicti ipsi fiat, ita vt etiam si probent ser hidalgo de solar conuido, debeant nihilominus in posterum condemnari a que pechen y contribuyran con los plebeios nec ne? Et primo videtur eos amitturos, ac proinde in posterum esse condemnandos, vt censum pendant tanquam plebei, quia contra eos est praesumptio iuris communis, quo habetur omnes praesumi plebeios, nisi contrarium probetur, vt diximus in principio huius quaest. Adest etiam & secunda specialis praesumptio, nempe quod praesumuntur ignobiles sicut parentes, quando quidem

quidem ipsi contribuerunt. Vnde difficilis erit hac in specie probatio ius nobilitatis de solar conuido, cum repugnet patris, aui & proauis status plebeius. Praeterea non est verisimile, quod praedecessores qui agnouerunt censum praedicti. genus suum ignorarent, aut dissimularet tam inique voluerint, iuxta leg. si filium, Codic. de lib. caus. ibi. *Qui tam proxima necessitate conuincit eius conditionis ignorantiam simulare non potest.*

Nihilominus tamen contrarium proculdubio est tenendum, & vsus forensis recepit, vt bene plurib. iuribus probat Ioan. Garcia de nobilit. gloss. 6. num. 43. cum sequentibus: quia ius illud naturale est perpetuum & immutabile, §. sed naturalia quidem iura, Inst. de iure naturali gent. & ciuil. text. in l. 3. ff. de inter. & releg. ibi. *Qua vero non à patre, sed à genere, à ciuitate, à rerum natura tribuerentur, ea manere eis incoluntia: & iterum ibi. Non n. hoc patrem, sed maiores eius eis dedisset: facit l. 1. ibi. Sed quia factum tantum filius obesse non debet, & in liberos, C. de lib. caus. vbi dicitur: Liberos priuatis patris vel acti quocumque administrationis non posse mutata conditione seruos fieri, certi iuris est. Quod secundum et ipsum procedit, etiam si ipsemet qui vult declarari nobilis & immnis simul cum patre, auro & proauo censum soluerit plebeium, quia adhuc si respiciens velit agere, audiendus est (interim tamen, lite pendente contribuit) vt in l. si se volens, C. de lib. caus. sibi. Nec si volens scriptissimè se seruum esse, non liberum sprandicum iuri suo aliquid comparasset. Procedit etiam idem in re iudicata, hoc est, exsequutoria super nobilitate de solar conuido: non vero in exsequutoria super nobilitate, in proprietate vel possessione sui solar, quia cum hac constituit à principio ex possessione eius, qui litigauit patris & aui, nimirum si contraria possessione perdat, vt latius probat idem Ioan. Garcia. ibi. n. 48. cum seqq. vbi etiam quanto tempore haec amittatur:*

141 Vnde et lex 9. infra. eodem, ibi, *Aquellos que fueren notorios hidalgo de solar conuido, o ouieren auido sentencia, de como son dados por hidalgo, segun y al tenor de la ley que hizo el Rey don Iuan mi señor y padre: y despues de la tal sentencia estuuieren y estan en posesion de hidalguia, que a estos tales les sea guardada su franqueza y hidalguia: ita debet intelligi, que respecto de los notorios hidalgo de solar conuido, o de la executoria dada sobre esta nobleza de solar conuido, por que es titulo cierto y verdadero, e indubitable, para el iuzio de la propiedad, no basta que el pleytea y algunos de sus passados ayan pechado por 30. o 40. años; mas, para preiudicarse en la hidalguia, constando y aueriguandose bien su nobleza, que deciendo de solar conuido. Y desta executoria sobre nobleza de solar conuido no habla la dicha, l. 9. en la 2. p. en aquellas palabras, O ouieren auido sentencia, &c. fino de la executoria de essora nobleza pronada sin solar y auisi entre estas dos materas de nobleza ay gran diferencia por lo que esta dicho y la dicha l. 9. la haze, pues usa de la dicion, o, entre ambas, que ponitur inter diuersa, aunque las equi para en otra cosa, que arriba hemos visto. Y consta tambien esta diferencia de la misma, l. 9. pues en la primera nobleza de solar conuido no requiere possession: y en la segunda si: por manera que la de solar conuido vale tanto sin possession como la otra nobleza sin solar: de que ay executoria con possession: porque si solamente ouiesse executoria de esta segunda sin possession, no seria de tanta fuerza, como la primera: y auisi con razon con esta segunda se pierda por contraria possession: pues para que valga, requiere possession con ella la dicha ley 9. y la primera no, que por ser mas*

perfecta, no requiere possession: y auisi los actos contrarios no pueden damnar la mas de por aquellos, *veres que se han hecho y seguido.* Et iuxta haec intelligenda sunt tradita & resoluta ab Otalora de nobil. 2. par. 3. part. princ. c. 9. n. 17. cum sequentibus in prope similibus terminis, nempe tranfactiois et factae à conciliis populorum cum aliquibus, qui praetendebant se esse nobiles, vt in posterum ipsi & successores eorum in certa quantitate & forma contribuerent & non amplius nec alio, an talis tranfactio praedictet successoribus & Fisco, vel reuocet vt saltem teneantur successores pro illa parte vel quora, nempe vt successoribus descendentibus, à nobilibus notoriis de solar conuido, minime praedictet, caeteris veto noceat.

S V M M A R I V M.

- 1 An hodie in Hispania admitti probarique possit la hidalguia por solar conuido? & per totam quaestionem.
- 2 Nobilitas qualiter probetur hodie per liberos Regni.
- 3 Decretum irritans & clausula derogatoria annullat actum contrarium, & inde sequuta.
- 4 Decretum irritans & clausula abrogatoria de sui natura inducunt formam, contra quam nihil potest agi.
- 5 Forma ab statuto tradita substantialis videtur.
- 6 Forma ab statuto tradita, est ad unquam obseruanda, nec potest per equipollentiam adimpleri.
- 7 Forma statuti non seruata, corrumpit actum & redduntur ipso iure nulli, & procedit non solum, si contra formam statuti factum sit, sed etiam si praeter formam.
- 8 Vbi statutum aliquid exprimit circa actum faciendum aliter quam à iure communi sit dispositum, censetur inducitur forma.
- 9 Vbiunque lex vel statutum introducit aliquid cum certis modificationibus, quicquid ipsi exprimitur censetur de forma.
- 10 Forma à statuto data censetur, quando est adiecta clausula irritans actum aliter factum, & tunc forma praefice obseruanda est, neque sufficit per equipollentiam impleri.
- 11 Forma non seruata, corrumpit actum, & forma statuti praesumitur substantialis.
- 12 Forma inducitur, quando aliquid exprimitur aliter, quam sit de iure communi.
- 13 Forma inherendum est neque ab ea descendendum ne latum quidem unquam, nec sufficit per equipollentiam adimpleri, vbi in statuto adest clausula decreti annullatina.
- 14 Sin ley y sin derecho en los tribunales de España se trata esto de hidalguia de solar conuido, y cada dia se admiten sin genero de scrupulo, auien dolo, y tan grande segun Ioan Garcia.
- 15 Lex sine pragmatica nostra Cordubens. non tollit probationem nobilitatis notorie por solar conuido: sed imo hac est in nostra Hispania melior praecipua ac certior probatio nobilitatis quam alia: imo statuta si: per manera que in proprietate nec in possessione, neque etiam aliquis actus distinctiuis possimus, vbi ipsi expressimus, vt in n. 16.
- 17 Nostra pragmatica Cordubens. non tradit modum acquirende nobilitatis, sed eam probandi à maioribus in litigantem derivatam.
- 18 Nihil vetat, quod quid ex equipollentib. fiat praesertim